

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 763
Podgorica, 26.05.2017. godine

IZVJEŠTAJ
O STANJU TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE
RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA
- APRIL 2017 -

Saglasno izdatim odobrenjima Agencije za elektronske medije, distribucija radio i televizijskih programa do krajnjih korisnika vrši se putem zemaljske platforme sa slobodnim pristupom (DVB-T2 FTA) i putem različitih platformi sa uslovnim pristupom (KDS, IPTV, DTH, MMDS i DVB-T2).

Zemaljsku platformu sa slobodnim pristupom (FTA – Free to air) koriste dva operatora.

„Radio-difuzni centar“ d.o.o. ima status operatora prvog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX 1), koji djelimično koristi kao FTA platformu a veći dio kao platformu sa uslovnim pristupom, kao i status operatora drugog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije (MUX2) čiji se kapaciteti koriste kao platforma sa uslovnim pristupom. Ovaj operator ima i status operatora za 15 lokalnih multipleksa koji se, takođe samo djelimično, koriste kao FTA platforma.

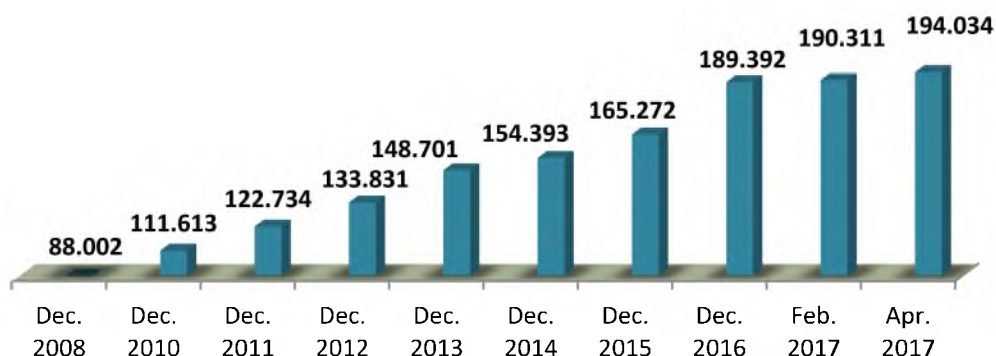
Pored navedenog, operator lokalnog multipleksa MUX UL L1 za opštinu Ulcinj je privredno društvo „M-tel“ d.o.o. iz Podgorice. I kapaciteti ovog multipleksa se samo djelimično koriste kao FTA platforma.

Pravo na pristup prvom nacionalnom multipleksu MUX1 (besplatna televizija) ima nacionalni javni emiter (RTCG) sa dva televizijska kanala (TVCG1 i TVCG2), kao i emiteri TV Vijesti, TV Prva i TV Pink M. Pristup lokalnom multipleksu u opštini Ulcinj (MUX UL L1) do sada su ostvarili emiteri TV Teuta i TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Podgorica (MUX PG-DG L1): TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Bijelo Polje (MUX BP L1): TV Sun, lokalnom multipleksu u opštini Plav (MUX PL-GS L1): TV Glas Plava. Pored toga, pravo pristupa lokalnim multipleksima u Budvi (MUX BD L1), Nikšiću (MUX NK-PZ L1) i Pljevljima (MUX PV L1) ostvarili su javni lokalni emiteri čiji su osnivači skupštine opština Budva, Nikšić i Pljevlja.

Kada govorimo o platformama sa uslovnim pristupom (Pay-TV), pravo distribucije posjeduje devet operatora: dva kablovska, tri IPTV, po jedan MMDS i DTH, kao i dva operatora *zemaljske* platforme sa uslovnim pristupom (DVB-T2). Kako jedan od IPTV operatora, koji posjeduje odobrenje, još uvijek nije počeo sa pružanjem usluge, to se podaci iz ovog izvještaja odnose na **osam operatora platformi sa uslovnim pristupom**.

Na dan **30. april 2017.** godine, broj priključaka za distribuciju radio i televizijskog programa putem različitih platformi sa uslovnim pristupom iznosi **194.034**.

U poređenju sa brojem priključaka na kraju februara, za period od dva mjeseca, broj korisnika pay-tv usluga je uvećan za **3.723** ili 1,96%.

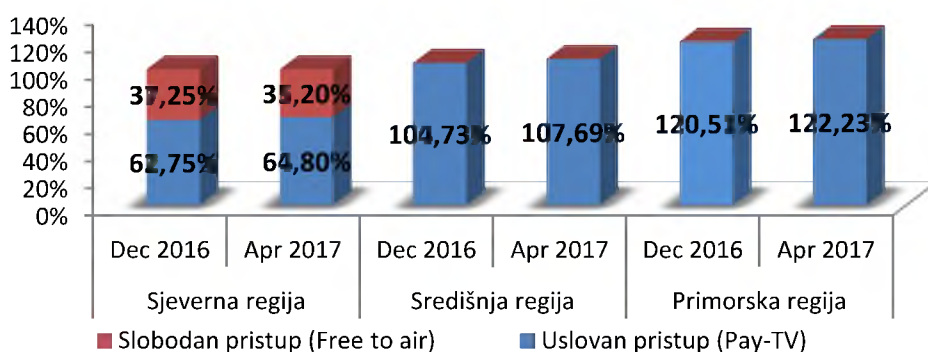

Grafik 1: Broj priključaka putem uslovnih platformi (Pay-TV)

Na kraju posmatranog perioda, broj priključaka je za svega **0,39%** manji od broja domaćinstava u Crnoj Gori. Ukoliko bi pretpostavili da se najveći dio podataka o priključcima odnosi na korisnike iz kategorije domaćinstva to bi značilo da svega **0,39%** domaćinstava koristi samo „besplatan“ prijem radio i TV programa, dok ostala domaćinstva koriste neku od platformi sa uslovnim pristupom za distribuciju radio i TV programa.

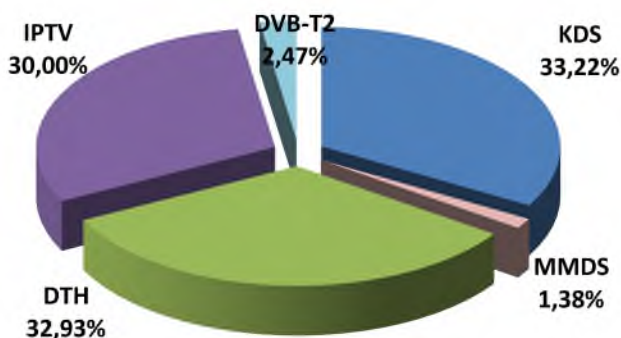
Međutim, podaci o broju priključaka pokazuju da je u Podgorici i nekim primorskim opštinama (Budva, Herceg Novi, Kotor i Tivat) broj priključaka značajno veći od broja domaćinstava. Na osnovu toga jasno je da se određeni broj priključaka odnosi na različita pravna lica (primarno turističke objekte) i domaćinstva sa duplim priključcima. Imajući u vidu navedeno i činjenicu da Agencija ne posjeduje podatke o priključcima koji se odnose na pravna lica, procjene o broju domaćinstava koja koriste free-to-air (besplatan) prijem radio i TV programa u ovom trenutku nijesu pouzdane. Navedeno će u narednom periodu biti predmet detaljnijih analiza.

Pored navedenog, podaci pokazuju izraženu neravnomjernost razvoja tržišta ovih usluga po pojedinim regijama¹. Posmatrajući broj priključaka u odnosu na broj domaćinstava, tražnja je najveća u primorskoj regiji, 122,23%. Navedeno znači da je broj priključaka platformi sa uslovnim pristupom veći od broja domaćinstava u ovoj regiji za 11.250. Slijedi središnja regija sa 107,69%, te sjeverna regija sa 64,8%. Iako se bilježi konstantan rast broja korisnika platformi sa uslovnim pristupom, samo neznatan dio ovog povećanja se odnosi na sjevernu regiju.

Grafik 3: Broj priključaka platformi sa uslovnim pristupom u odnosu na broj domaćinstava – po regijama

Posmatrajući samo učešće platformi sa uslovnim pristupom, KDS distribucija sa učešćem od 33,22% drži vodeću poziciju na tržištu usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika. Slijede DTH (32,93%) i IPTV (30%). DVB-T2 i MMDS imaju učešće od 2,47% odnosno 1,38%.

Grafik 2: Tržišno učešće platformi sa uslovnim pristupom

U posmatranom periodu prosječna cijena osnovnog paketa je iznosila 9,72€ (najviše 11,90€, najniže 5,00€). U osnovnom paketu korisnicima je dostupno, u prosjeku, 74 televizijska kanala (najviše 193, najmanje 13).

Pet operatora koji u ponudi imaju dopunske pakete, u prosjeku nude 5 dodatnih paketa (najviše 9, najmanje 1). Prosječna cijena dopunskog paketa je 6,34€ (najviše 25€, najniže 2,00€).

¹ Sjeverna regija: Andrijevica, Berane, B.Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik, Žabljak.
Središnja regija: Cetinje, Danilovgrad, Nikšić, Podgorica.
Primorska regija: Bar, Budva, H.Novi, Kotor, Tivat, Ulcinj.

U strukturi ponude dopunskih paketa najzastupljeniji su sportski i filmski sadržaji. Najprodavaniji dopunski paketi na teritoriji Crne Gore su PINK i HBO paketi sa učešćem od približno 11% i ARENA sa približno 8%.

Jedan operator pruža mogućnost da korisnici pristupe uslugama posredstvom interneta i putem aplikacija za mobilne terminale. Na ovakav način moguć je pristup određenom broju radio i TV programa iz ponude operatora. Uslugu „video on demand“ takođe pruža samo jedan operator.

Posmatrano u odnosu na ukupan obim pruženih usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, tj. ukupan broj prodatih osnovnih i dopunskih paketa, domaćinstvo koje koristi ovaj vid usluga, mjesečno u prosjeku, za njih izdvaja 10,39€.
